

بررسی نگرش مدیران مدارس دوره ابتدایی نسبت به اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش

نام نویسندگان:

مسعود اخگر^۱ و معصومه خلیلی^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نگرش مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان نسبت به اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۳ بوده است. روش پژوهش پیمایشی است. جامعه آماری کلیه مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان بوده‌اند که از بین آن‌ها ۲۴۰ نفر بصورت تصادفی و به روش نمونه‌گیری چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته نگرش سنج ۶۰ سوالی می‌باشد، به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی استفاده گردیده است. نتایج پژوهش نشان داد که نگرش مدیران ابتدایی استان اصفهان نسبت به اهداف در کل و در ابعاد شناختی، عاطفی و رفتاری بامیانگین بالاتر از خدمت‌موسس دارای نگرشی نسبتاً موافق بوده‌اند. همچنین یافته‌ها بیانگر آن است که بین نگرش مدیران ابتدایی استان اصفهان نسبت به اهداف در بعد رفتاری بامیانگین ۳/۶۲، در بعد عاطفی بامیانگین ۳/۴۹ و در بعد شناختی بامیانگین ۳/۴۴ تفاوت معناداری وجود دارد. دیگر نتایج پژوهش نشان داد که میزان موافقت مدیران نسبت به اهداف در بعد رفتاری و تمایل به عمل در رتبه اول و در بعد عاطفی در رتبه دوم و در بعد شناختی در رتبه سوم قرار دارد.

واژه‌های کلیدی: نگرش، مدیران مدارس، دوره ابتدایی، اهداف سازمانی

^۱ . دانشجوی کارشناسی پیوسته رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، hocekaka@yahoo.com

^۲ . کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان

مقدمه

دوره ابتدایی، پیش نیاز توسعه منابع انسانی برای جوابگویی به تغییرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و تکنولوژیک در قرن ۲۱ خواهد بود و به همین جهت صاحب نظران معتقدند توجه به ماهیت اهداف آموزش دوره ابتدایی، سبب توانمندی مدیران در هدف‌گذاری، رهبری و هدایت معلمان و دانش‌آموزان می‌گردد که نقش بسیار مهمی را در توسعه افراد و جامعه دارد (لاکهید و ورسپور^۱، ۱۳۷۲). کارلسون^۲، سازمانها را به چهار نوع تقسیم می‌کند که مدارس ابتدایی دولتی، اهلی ترین سازمان خدماتی محسوب می‌شوند که موجودیت این سازمان به وسیله قانون تضمین شده است و بودجه آنها به کیفیت کار آنها بستگی ندارد (هوی و میسکل^۳، ۱۳۷۸). این دوره، مسئولیت تربیت فردی و اجتماعی دانش‌آموزان و آماده نمودن آنها برای دوره های بعد تحصیلی را به عهده دارد. در این دوره دانش‌آموزان نگرش‌ها، طرز تلقی ها و برخورد با مسئله را در خود تحول و تکامل می‌بخشند (لاکهید و ورسپور، ۱۳۷۲). درواقع نگرش، نظری است که درباره افراد، رویدادها و مفاهیم ابراز می‌گردد (کریمی، ۱۳۹۲) و می‌تواند شامل سه جزء شناختی، عاطفی، رفتاری و یا هر سه جزء باشد (بهنر و وانک^۴، ۱۳۸۴). که در میان عناصر تشکیل دهنده نگرش، جزء عاطفی مهم ترین عامل تلقی می‌باشد (کریمی، ۱۳۹۲). در بعضی موارد با توسعه یک نگرش حتی می‌توان فرهنگ خاصی را بوجود آورد (بهنر و وانک، ۱۳۸۴). مدارس دوره ابتدایی به عنوان یک سازمان رسمی، دارای مدیرانی است که درصدد تحقق هدفهای آموزشی هستند (صافی، ۱۳۹۲).

سازمان، مدیریت و هدف سه عنصر غیر قابل تفکیک از یکدیگرند و مدیریت و سازمان در صدد تحقق هدفها هستند. اهداف، فلسفه وجودی بی چون چرایی سازمان است و تعیین

۱. Lakhhid & Verspore

۲. Carlson

۳. Hoy & Miskel

۴. Bohner & Wanke

کننده نوع برنامه، فعالیت‌ها و تقسیم منابع و امکانات، نحوه کنترل، نظارت، ارزشیابی، سبک رهبری و عامل هماهنگ کننده کلیه عملیات سازمانی می‌باشد (آونز^۱، ۱۳۸۳). اهداف دوره ابتدایی شامل توسعه قابلیت‌های شناختی، یعنی ۴ R (خواندن، نوشتن، حساب کردن و استدلال کردن) و پرورش عاطفی و مهارت‌های اساسی زندگی است، ولی در عمل بیشتر به حوزه شناختی و کمتر به مهارت‌هایی چون حل مسئله و مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی توجه شده است. شاید یکی از دلایل این وضعیت، ناکافی بودن آگاهی مدیران از اهداف این دوره و یا احساس منفی آن‌ها نسبت به این اهداف، یا عدم تمایل مدیران به تحقق آن‌ها می‌باشد (تاکن^۲، ۱۹۹۹). هدف‌های آموزش، در دوره ابتدایی نتایج مورد انتظاری هستند که به وسیله شورای عالی آموزش و پرورش با توجه به هدف‌های غایی نظام جمهوری اسلامی ایران تدوین و مصوب گردیده است. شورای عالی آموزش و پرورش با توجه به هدف‌های غایی، فلسفه حاکم بر جامعه، ویژگی‌های روان‌شناختی و جامعه‌شناسی، اهداف این دوره را در ابعاد اعتقادی، اخلاقی، علمی، آموزشی، فرهنگی، هنری، زیستی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی تهیه، تدوین و مصوب نموده است (صافی، ۱۳۹۲). نگرش‌ها، جنبه مهمی از وجود احساسی و عاطفی افراد است که بیانگر نوعی جهت‌گیری و ارزیابی از پدیده‌ها و موضوعات است (ساعتچی، ۱۳۷۸). روان‌شناسان اجتماعی، همگی بر این موضوع اتفاق نظر دارند که نگرش، از سه عنصر شناختی، عاطفی و رفتاری تشکیل می‌گردد و این نگرش‌ها نتیجه تجربیات مختلف فرد در زندگی است، بنابراین مدیران مدارس نیز با توجه به تجربیات فرد از اهداف آموزشی نگرش‌های خاصی دارند که این نگرش‌ها بر نحوه مدیریت آن‌ها در مدرسه تاثیرگذار است (کریمی، ۱۳۹۲). مطالعات و پژوهش‌های گسترده استفن رابینز^۳ (۲۰۰۱) در مورد نگرش‌ها و هدف‌های سازمانی نشان می‌دهد که در چارچوب علم رفتار سازمانی، بررسی نگرش‌ها محدود به بررسی نگرش مدیران و کارکنان به اهداف سازمانی و شغلی است. نتایج این مطالعات نشان می‌دهد که نگرش مدیر، به

۱. Owens

۲. Tuckman

۳. Stephen, Robbinse

اهداف سازمانی بر روی سبک رهبری مدیر، روابط مدیر با معلمان، کارکنان و تصمیم‌گیری‌های مدیر و نحوه ارزیابی از عملکرد کارکنان و معلمان تأثیر قابل ملاحظه ای دارد. به نظر اسکات^۱ (۱۳۹۲) هدفهای سازمانی (آموزشی) در کلیه رویکردهای مدیریت، یعنی رویکرد کلاسیک، روابط انسانی و منابع انسانی یکی از ارکان اصلی سازمان به حساب می‌آید. پژوهش‌های جان انیل^۲ (۲۰۰۰) نشان می‌دهد که یکی از ویژگی‌های مدیران موفق و اثربخش، این است که نسبت به هدفهای آموزشی، نگرش مثبتی داشته باشند.

پژوهش‌ها و مطالعات کایرو^۳ (۱۹۹۷) نشان می‌دهد که بین نوع نگرش مدیران به اهداف و عملکرد سازمانی رابطه و همبستگی معنی‌داری وجود دارد، به نظر این پژوهشگر شخصیت و منش انسان مبنای رفتارهای فردی و اجتماعی اوست. مطالعات و پژوهشهای اندرسون^۴ (۱۳۸۷) در مورد نگرش مدیران مدارس نشان داد که نگرش مدیران دارای سه بعد شناختی، عاطفی و رفتاری است، این پژوهش‌ها نشان می‌دهد که نگرش مثبت مدیران به اهداف آموزشی، یکی از مهم‌ترین عوامل رسیدن به اثربخشی و کارآیی است. کیوانفر (۱۳۷۹) در پژوهشی تحت عنوان بررسی آگاهی، مهارت و نگرش مربیان تربیتی اصفهان نسبت به وظایف محوله به این نتیجه رسید که بین متغیرهای دموگرافیک سن، مدرک تحصیلی و رشته تحصیلی، با آگاهی، نگرش و مهارت رابطه همبستگی مثبت معنی‌داری وجود ندارد، به عبارت دیگر اجزاء نگرش مستقل از متغیرهای دموگرافیک است. پزشک (۱۳۸۲) در پژوهشی دیگر تحت عنوان بررسی ویژگی‌های شناختی، عاطفی و رفتاری (عملکردی) مدیران اثربخش در شهر اصفهان به این نتیجه رسید که داشتن نگرش مثبت نسبت به اهداف، تأکید بر اهداف، پذیرش تغییر و نوآوری و تصمیم‌گیری مشارکتی بر بهبود مدیریت مدارس موثر است. آقا حسینی (۱۳۸۲) در پژوهشی تحت عنوان

۱. Scott

۲. Jan, O'Neill

۳. Cairo

۴. Anderson

بررسی شیوه‌های نظارت و راهنمایی مدیران دوره ابتدایی استان اصفهان، نگرش مدیران را به ساختار مدرسه، معلمان و تغییر و نوآوری، مورد مطالعه و پژوهش قرار داده است، نتایج این پژوهش نشان داد که نگرش مدیران در هر سه متغیر مورد مطالعه یعنی مدرسه، معلمان و تغییر و نوآوری تقریباً در حد متوسط بوده است، به عبارت بهتر مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان دارای نگرش مثبتی به عناصر اصلی و مدرسه محوری نداشته‌اند، هر چند دارای نگرش منفی هم نبوده‌اند، در صورتی که لازمه یک مدیریت اثربخش، داشتن نگرش مثبت به متغیرها و مولفه های اصلی مدارس، به عنوان یک سازمان رسمی است که هدفهای آموزشی جزء لاینفک آن می‌باشد. بنابراین در این پژوهش میزان نگرش کلی مدیران مدارس ابتدایی استان و نگرش آن‌ها در ابعاد شناختی، عاطفی و رفتاری نسبت به اهداف دوره ابتدایی و همچنین تفاوت دیدگاه آن‌ها با توجه به متغیرهای جمعیت شناختی، مورد بررسی و آزمون قرار گرفته است.

روش

با توجه به هدف پژوهش حاضر که بررسی نگرش مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان نسبت به اهداف شورای عالی آموزش و پرورش است، روش انجام تحقیق، توصیفی و از نوع پیمایشی است، در این پژوهش، جامعه آماری، کلیه مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان که از بین آن‌ها ۲۴۰ نفر به صورت تصادفی و به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شده‌اند که برای حجم نمونه یک مطالعه مقدماتی انجام و واریانسی جامعه برآورد شده است و از فرمول کوکران حجم نمونه مشخص شد. در این تحقیق از روش نمونه‌گیری تصادفی و چند مرحله‌ای استفاده شده است در این پژوهش ۲۴۰ نفر از مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان به صورت تصادفی و به روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای انتخاب شده است. از آن جایی که رایج‌ترین وسیله جمع‌آوری اطلاعات در تحقیقات پیمایشی، پرسشنامه می‌باشد، در این پژوهش نیز برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است، این پرسشنامه ۶۰ سوالی است که ۱۷

سوال مربوط به مولفه شناختی (باورها و دانش فرد از موضوع)، ۲۶ سوال مربوط به مولفه عاطفی (احساسات فرد) و ۱۷ سوال مربوط به مولفه رفتاری (آمادگی فرد برای عمل کردن) است که به تایید ۵ نفر از صاحب نظران دانشگاههای اصفهان، آزاداسلامی و فرهنگیان استان اصفهان رسیده است و از روایی صوری و محتوایی مناسبی برخوردار است. ضمناً نیمی از سوالات مثبت و نیمی منفی بوده که در تحلیل سوالات منفی، معکوس شده و بعداً مورد تحلیل قرار گرفته است.

یافته‌ها

نتایج توصیفی نشان داد که ۵۰ درصد از نمونه مورد مطالعه را زنان و ۵۰ درصد آن‌ها را مردان، ۸۲/۵ درصد مدیران دارای رشته آموزش ابتدایی و ۷/۵ درصد شامل سایر رشته‌های تحصیلی بوده است. این نتایج نشان داد که ۴۰/۸ درصد آن‌ها دارای سابقه کمتر از ۲۰ سال و ۵۰/۲ درصد آن‌ها دارای سابقه بالاتر از ۲۰ سال بوده‌اند. همچنین یافته‌ها نشان داد که ۴۷/۵ درصد آن‌ها دارای مدرک تحصیلی کاردانی و دیپلم و ۵۲/۵ درصد دارای مدرک کارشناسی و بالاتر بوده‌اند. یافته‌های استنباطی با استفاده از آزمون t تک نمونه ای مورد آزمون قرار گرفته است. جدول شماره (۱) شاخصهای مربوط به نگرش کلی هر کدام از ابعاد نگرش را به اهداف می‌دهد.

جدول شماره (۱) شاخصهای مربوط به نگرش و ابعاد آن نسبت به اهداف

P	to b	μ	df	s^2	s	\bar{x}	n	
۰/۰۰۰	۱۴/۱۹	۳	۲۳۹	۰/۲۴	۰/۴۹	۳/۴۴	۲۴۰	بعد شناختی
۰/۰۰۰	۱۷/۷۲	۳	۲۳۹	۰/۱۸	۰/۴۳	۳/۴۹	۲۴۰	بعد عاطفی
۰/۰۰۰	۲۱/۱۱	۳	۲۳۹	۰/۲	۰/۴۵	۳/۶۲	۲۴۰	بعد رفتاری
۰/۰۰۰	۲۰/۳۴	۳	۲۳۹	۰/۱۵	۰/۳۹	۳/۵۱	۲۴۰	کل نگرش

یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین نمرات نگرش کلی مدیران و نگرش آن‌ها در ابعاد شناختی، عاطفی و رفتاری بالاتر از حد متوسط بوده و مقادیر t بدست آمده برای کلیه سوالها با میانگین فرضی ۳ و ۲۳۹ درجه آزادی در سطح تشخیص $\alpha=0/01$ از مقدار بحرانی جدول بزرگتر است، لذا در همه موارد فرضیه صفر رد می‌شود و فرضیه مقابل تایید می‌شود. بنابراین می‌توان نتایج بدست آمده را به احتمال ۹۹ درصد اطمینان به جامعه آماری تعمیم داد. همچنین نتایج آزمون فریدمن نشان داد که میانگین نمرات بعد رفتاری نگرش در رتبه اول، بعد عاطفی در رتبه دوم و بعد شناختی در رتبه سوم قرار دارد. همچنین یافته‌ها نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین نظرات معلمان با توجه به متغیرهای جمعیت شناختی وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

مدیران آموزشی در چارچوب مدارس به عنوان سازمان‌های رسمی، مسئول تحقق اهداف آموزشی هستند. به نظر لاک^۱ (۱۹۸۹) هدف، چیزی است که فرد آگاهانه به دنبال انجام آن است. اهداف آموزشی اساس و محور حرکت فعالیت‌های سازمانی، عامل انگیزش معلمان، ملاک و معیار اثربخشی و ارزشیابی از عملکرد سازمانی است. بنابراین تعیین هدف و هدف گذاری به عنوان یک استراتژی و هم به عنوان یک تاکتیک برای بهبود سازمان‌های آموزشی امری ضروری تلقی می‌شود. کنت بلانچارد و گوتتری^۲ (۲۰۰۴) معتقد است، مدیرانی که فعالیت‌های خود را در راستای اهداف قرار می‌دهند، بخوبی می‌توانند از زمان استفاده کنند و فرصت شناس خواهند بود. در خصوص فرضیه اول، اطلاعات و داده‌های بدست آمده از نگرش مدیران در بعد شناختی نسبت به اهداف نشان می‌دهد که ۲۰/۴ درصد مدیران دارای نگرش متوسط، ۷۱/۳ درصد خوب و ۸/۳ درصد دارای نگرش خیلی خوب نسبت به اهداف هستند. میانگین نمرات نگرش آن‌ها

۱. Lock

۲. Blanchard & Guttry

۳/۴ و با انحراف معیار ۰/۴۹ بوده است. آزمون t نیز در سطح $\alpha = ۰/۰۰۰$ معنی دار بوده است که نشان دهنده نگرش نسبتاً موافق مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان در بعد شناختی نسبت به اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش است. به نظر رابینز (۲۰۰۱) پایین بودن تعلق و تعهد سازمانی به احساس و شناخت افراد، نسبت به اهداف بستگی دارد. در خصوص فرضیه دوم نتایج تحقیق نشان داد که نگرش مدیران در بعد عاطفی نسبت به اهداف ۱۵ درصد دارای نگرش متوسط، ۷۸/۳ درصد نگرش خوب و ۶/۷ درصد نگرش خیلی خوب هستند. میانگین نمرات نگرش مدیران در بعد عاطفی ۳/۴۹ با انحراف معیار ۰/۴۳ بوده است. بنابراین می‌توان گفت که نگرش مدیران استان در بعد عاطفی نسبت به اهداف بالاتر از حد متوسط است.

نتایج این پژوهش با پژوهش همایی (۱۳۸۲) نشان می‌دهد که در چارچوب رفتار سازمانی هر چه نگرش مدیران نسبت به اهداف مثبت تر باشد تعهد سازمانی آن‌ها نیز بیشتر است. در خصوص فرضیه سوم اطلاعات و داده‌های بدست آمده از نگرش مدیران در بعد رفتاری نسبت به اهداف نشان می‌دهد که تقریباً ۵ درصد مدیران دارای نگرش ضعیف و ۷/۵ درصد متوسط، ۷۵ درصد نگرش خوب و ۱۶/۵ درصد دارای نگرش خیلی خوب بوده‌اند. میانگین نمرات نگرش مدیران در بعد رفتاری، ۳/۶۲ و با انحراف معیار ۰/۴۶ بوده است. بنابراین می‌توان استنباط کرد که نگرش مدیران در بعد رفتاری نسبت به اهداف بالاتر از حد متوسط و به وضعیت خوب نزدیکتر است. نتایج این پژوهش با پژوهش آقا حسینی (۱۳۸۲) در مورد نگرش مدیران مدارس ابتدایی استان اصفهان به ساختار مدرسه، معلمان و تغییر، هماهنگ است. این پژوهش نیز نشان داد که نگرش مدیران در این موارد بالاتر از حد متوسط است. در این پژوهش اطلاعات و داده‌های بدست آمده از نگرش کلی مدیران نسبت به اهداف نشان می‌دهد که ۹/۱۷ درصد مدیران دارای نگرش متوسط، ۸۲/۵ درصد نگرش خوب و ۸/۳۳ درصد دارای نگرش خیلی خوب بوده‌اند. میانگین نمرات نگرش مدیران ۳/۵۲ با انحراف معیار ۰/۳۹ بوده است که می‌توان

گفت نگرش کلی مدیران نسبت به اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش برای دوره ابتدایی بالاتر از حد متوسط بوده و نسبتاً به نگرش مثبت نزدیک است که این نتایج با مبانی نظری روان‌شناختی اجتماعی و رفتار سازمانی هماهنگی و همخوانی دارد. به نظر رابینز (۲۰۰۱) نگرش مثبت به اهداف باعث افزایش تعهد و تعلق سازمانی به سازمان‌ها می‌شود. همچنین ارتباط معناداری بین میزان نگرش مدیران در بعد شناختی نسبت به اهداف دوره ابتدایی با توجه به متغیرهای دموگرافیک (جنسیت، منطقه، محل خدمت، سطح تحصیلات، رشته تحصیلی، سابقه خدمت، سابقه مدیریت) وجود ندارد.

نتایج این پژوهش با پژوهش‌های آقاحسینی (۱۳۸۲)، کیوانفر (۱۳۷۹ و ۱۳۸۲)، پزشک (۱۳۸۲)، اسدی (۱۳۸۲)، همایی (۱۳۸۲) و رابینز (۲۰۰۱) هماهنگی و همخوانی دارد. بنابراین با توجه به نظرات صاحب نظران مبنی بر این‌که نگرش مثبت به اهداف سازمانی موجبات انگیزش، تعهد و تعلق سازمانی بیشتر معلمان به اهداف سازمانی گشته و امکان اثربخشی، کارایی و بهره‌وری بیشتر را فراهم می‌کنند، پیشنهاد می‌شود که ادارات کل آموزش و پرورش با اجرای کارگاه‌های آموزشی، معلمان را نسبت به اصول و مبانی اهداف آموزشی دوره ابتدایی، چگونگی استفاده از تکنیک‌های هدف‌گذاری برای عملیاتی کردن اهداف و چگونگی استفاده از ابزارهای کیفی در تدوین هدف‌گذاری آگاه‌تر نموده و مهارت‌های آن‌ها را در این زمینه‌ها افزایش دهند.

منابع

- اندرسون، والرئ. (۱۳۸۷). تحقیق در مدیریت منابع انسانی. (ترجمه محمد اعرابی و سعیده امیدی). تهران: انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
- اسکات، ریچارد. (۱۳۹۲). سازمانها، سیستم‌های عقلایی، طبیعی و باز. (ترجمه حسن میرزایی اهرنجانی). تهران: انتشارات سمت.

- آونز، رابرت، جی. (۱۳۸۳). رفتار سازمانی در آموزش و پرورش. (ترجمه قربانعلی سلیمی و احمد علی فروغی ابری). اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی (واحد خوراسگان).
- آقا حسینی، تقی. (۱۳۸۲). بررسی دیدگاه معلمان دوره ابتدایی استان اصفهان نسبت به شیوه‌های نظارت و راهنمایی مورد استفاده و مطلوب مدیران مدارس. ناظر، قربانعلی سلیمی، اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان. شورای تحقیقات.
- اسدی، شهرام. (۱۳۸۱). بررسی میزان آگاهی و استفاده معلمان دوره های ابتدایی و راهنمایی از الگوهای نوین تدریس در شهرستان شهرضا. ناظر، مهدی اسحاقیان. اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان. شورای تحقیقات.
- بهنر، جرد، میکائیل، وانک. (۱۳۸۴) نگرش‌ها و تغییر آن‌ها. (ترجمه علی مهداد) اصفهان: انتشارات جنگل.
- پزشک، اعظم السادات. (۱۳۷۹). بررسی نظرات دبیران دبیرستان‌های شهر اصفهان در مورد ویژگی‌های شناختی، عاطفی و عملکردی مدیران اثربخش، ناظر، قربانعلی سلیمی. پایان نامه کارشناسی ارشد.
- ساعتچی، محمود، (۱۳۷۸). روانشناسی کاربردی برای مدیران در خانه، مدرسه و سازمان. تهران: نشر ویرایش.
- صافی، احمد، (۱۳۹۲). سازمان و قوانین آموزش و پرورش ایران. تهران: انتشارات سمت.
- کارلسون، رابرت، گری، آکرمن (۱۳۹۲). برنامه‌ریزی آموزشی: مفاهیم، استراتژیها و اقدامات. تهران: انتشارات آوای نور.
- کریمی، یوسف، (۱۳۹۲). روانشناسی اجتماعی (نظریه ها، مفاهیم و کاربردها). تهران: نشر ارسباران.

کیوانفر، محمد رضا، (۱۳۷۹). بررسی میزان آگاهی، مهارت و نگرش مربیان تربیتی نسبت به وظایف محوله در شهر اصفهان. ناظر، حسین مولوی، اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان. شورای تحقیقات.

کیوانفر، محمد رضا، (۱۳۸۲). بررسی میزان آشنایی مدیران و معاونین مدارس دوره ابتدایی استان اصفهان با الگوهای نوین تدریس. ناظر، مهدی سبحانی نژاد. اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان. شورای تحقیقات.

لاکهدید، مارلن، ای، آدریان، ورسپور، (۱۳۷۲). توسعه کمی و بهبود کیفی آموزش ابتدایی در کشورهای در حال توسعه. (ترجمه سید جعفر سجادیه). تهران: انتشارات مدرسه برهان.

همایی، رضا، (۱۳۸۲). بررسی میزان تعلق و تعهد سازمانی معلمان استان اصفهان. ناظر، علی عطافر. اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان. شورای تحقیقات.

هوی، وین، ک، میسکل. (۱۳۸۲). تئوری، تحقیق و عمل در مدیریت آموزشی. (ترجمه میر محمد سید عباس زاده. ارومیه: انتشارات دانشگاه

هومن، حیدر علی. (۱۳۹۲). استنباط آماری در پژوهش رفتاری. تهران: انتشارات سمت.

هومن، حیدر علی. (۱۳۷۱). شناخت روش علمی در علوم رفتاری، پایه‌های پژوهش. تهران: نشر پارسا

Blanchard, Kenneth, H. Gottry, steven. (۲۰۰۴). *The on time, on target manager: How a last minute manager*. U.S.A.

Cairo, Jim. (۱۹۹۷). *Motivation & goal setting*, London: Gover publishing.

Kauman, R. Douglas, Z. (۱۹۹۳). *Quality Management pius. The continuous improvement of education corwin*, Press, inc, California.

Lock, edwin. (۱۹۸۹). *The ubiguity of the technique of goal setting in theories & approaches. To employee motivation*. Academy of management review.

- O' Neill, Jan. (۲۰۰۰). Smart goals, Smart Schools. *from the World wide web*: <http://www.Qldlearning.com/b/pubs-smart-goals.shtml>.
- Robbinse, Stephen, P(۲۰۰۱). *organizational behavior. concepts, controversies, application ۱ edition*. U.S.A New Jersey.
- Tuckman, Bruce, W. (۱۹۹۹). *The singular power of one goal*. Journal of staff Development (۲۰).

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop